

Gwybodaeth am eich gwaith hunangyflogedig

4 Os nad yw'r ffurflen hon wedi'i llenwi'n llawn, gallwn ei dychwelyd atoch, a allai arwain at oedi eich cais.

4 Rhaid llenwi CIVMODD1A ar wahân ar gyfer pob busnes. Os oes angen rhagor o ffurflenni arnoch chi, fe allwch eu cael gan eich cyfreithiwr neu ar wefan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.

4 Rhaid llenwi'r ffurflen hon mewn inc.

Enw'r person sy'n gwneud cais
am Gymorth Cyfreithiol _____

Ein rhif cyfeirnod _____

Enw'r person hunangyflogedig _____

Enw masnachu'r busnes _____

Cyfeiriad yr oedd y busnes
yn gweithredu ohono _____

_____ Cod Post _____

Natur y fasnach, proffesiwn
neu alwedigaeth _____

Dyddiad y cychwynwyd
masnachu _____ / _____ / _____

Os ydych wedi bod yn
masnachu ers llai na 12
mis, rhowch eich
galwedigaeth flaenorol _____

1. A baratowyd unrhyw gyfrifon ariannol cyflawn (efallai y byddwch chi'n adnabod y rhain fel cyfrifon elw a cholled) ar gyfer y busnes hwn?

Do: **cyflwynwch gopi o'r cyfrifon diweddaraf gyda'r ffurflen hon;** ewch ymlaen i gwestiwn 2.

Naddo: Rhowch y rheswm

_____ Ewch i gwestiwn 3

2. A yw'r cyfrifon hyn am gyfnod masnachu sy'n dod i ben lai na 18 mis yn ôl?

Ydynt (Ewch i gwestiwn 5)

Nac ydynt dylech derfynu eich cyfrifon ar gyfer blwyddyn masnachu sy'n dod i ben o fewn y 18 mis diwethaf ac atodi'r rhain at y ffurflen hon. Neu, bydd angen i chi ddarparu ffurflen L31 ar gyfer pob busnes y mae eich cyfrifon yn hyn na 18 mis. Gellir cael ffurflenni gan eich cyfreithiwr neu o'n gwefan. Dylid atodi'r L31 gyflawn at y ffurflen hon. (Ewch at gwestiwn 5 os gwelwch yn dda)

3. A yw trosiant y busnes hwn yn llai na £15,000?

4 a Mae trosiant yn golygu cyfanswm yr incwm a dderbyniwyd gan y busnes cyn gwneud unrhyw ddiidyniadau ar gyfer costau

Ydy (ewch i gwestiwn 4)

Nac ydy dylech derfynu eich cyfrifon ar gyfer blwyddyn masnachu sy'n dod i ben o fewn y 18 mis diwethaf ac atodi'r rhain at y ffurflen hon. Neu, bydd angen i chi ddarparu ffurflen L31 ar gyfer pob busnes y mae eich cyfrifon yn hyn na 18 mis. Gellir cael ffurflenni gan eich cyfreithiwr neu o'n gwefan. Dylid atodi'r L31 gyflawn at y ffurflen hon. (Ewch at gwestiwn 5 os gwelwch yn dda)

4. Nodwch isod eich incwm a'ch costau ar gyfer y flwyddyn fasnachu gyflawn ddiweddaraf. Os ydych wedi bod yn masnachu ers llai na 12 mis, rhowch ffigurau ar gyfer cyfanswm eich cyfnod masnachu.

Trosiant £ _____

Costau busnes £ _____
(Peidiwch â chynnwys arian a ddefnyddiwyd at ddibenion personol)

Elw Net (Trosiant llai costau) £ _____

Nodwch y cyfnod masnachu y mae'r ffigurau uchod yn eu cynrychioli. O _____ I _____

5. Faint o arian rydych chi'n ei gymryd o'r busnes yn wythnosol fel eich incwm personol (gallwch gyfeirio at hyn fel tyniadau) ?

_____

6. Ydych chi'n cyflogi unrhyw un arall i'ch helpu yn eich hunangyflogaeth? (gan gynnwys staff rhan amser a staff achlysurol)

Ydw atebwch gwestiynau 7 ac 8

Nac ydw ewch i gwestiwn 10.

7. Faint o bobl rydych chi'n eu cyflogi? _____

8. A yw unrhyw un o'r gweithwyr hyn yn aelodau o'ch teulu?

Ydynt atebwch gwestiwn 9

Nac ydynt ewch i gwestiwn 10

9. Rhowch fanylion am unrhyw weithwyr sy'n aelodau o'ch teulu fel a ganlyn:

Eu perthynas â chi	Sut maent wedi'u cyflogi	Cyflog blyneddol
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

10. Ydych chi'n berchen neu'n prydlesu unrhyw adeiladau neu dir sy'n ymwneud â'ch hunangyflogaeth?

Nac ydw ewch i gwestiwn 11

Ydw rhowch fanylion isod

Disgrifiad o'r eiddo	Cyfeiriad yr eiddo	A yw'r eiddo yn rhydd-ddaliadol neu ar brydles?	Gwerth presennol yr eiddo neu'r brydles ar y farchnad	Faint sy'n ddyledus ar gyfer unrhyw gostau yn erbyn yr eiddo neu'r brydles?
(1) _____	_____	_____	£ _____	£ _____
_____	_____	_____	_____	_____
(2) _____	_____	_____	£ _____	£ _____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

11. Oes gennych chi fantolen ar gyfer eich hunangyflogaeth?

4 Mae mantolen yn golygu atodlen o asedau a rhwymedigaethau

- Oes Darparwch gopi gyda'r ffurflen hon
Ewch i gwestiwn 13
- Nac oes ewch i gwestiwn 12

12. Isod, rhowch atodlen lawn o asedau a rhwymedigaethau ar gyfer eich hunangyflogaeth.

Rhowch fanylion am werth yr holl asedau y mae eich busnes yn berchen arnynt ar hyn o bryd
Er enghraifft safle, offer, peiriannau, cerbydau.

Offer, peiriannau a cherbydau modur £ _____

Safle (gwerth presennol) £ _____

Stoc/gwaith sydd ar y gweill £ _____

Mantolenni banc/cymdeithasau adeiladu £ _____

Arian mewn llaw £ _____

Dyledwyr £ _____

Asedau eraill £ _____

Cyfanswm asedau £ _____

Rhowch fanylion am unrhyw rhwymedigaethau cyfredol

Credydwyr masnach/croniadau £ _____

Benthyciadau/cyfrifon gordynedig £ _____

Rhwymedigaethau eraill £ _____

Cyfanswm rhwymedigaethau £ _____

13. Os ydych yn dymuno hawlio Lwfans Cyfalaf, nodwch os gwelwch yn dda'r swm fydd yn cael ei hawlio, a aseswyd yn unol â chanllawiau Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi. Ni fyddwn yn rhoi lwfans ar gyfer dibrisiad. Os nad ydych yn nodi unrhyw swm ar gyfer lwfansau cyfalaf, ni ddyfernir unrhyw lwfans.

Dylech ddarparu'r ffigur o'ch cyfrifiadau diweddaraf. Os nad oes gennych unrhyw asedau cyfalaf sy'n ymwneud â'ch hunangyflogaeth, 'dim' fydd eich ateb.

Cyfanswm y Lwfansau Cyfalaf a Hawliwyd £ _____

14. Ydych chi wedi cyflwyno unrhyw arian parod neu gyfalaf arall i'r busnes yn ystod y 12 mis diwethaf?

Nac ydw ewch i gwestiwn 15

Ydw Rhowch y cyfanswm a'r dyddiad y cafodd ei dalu i mewn

Cyfanswm/ased _____ Dyddiad talu i mewn _____

Cyfanswm/ased _____ Dyddiad talu i mewn _____

15. A ydych chi'n disgwyl unrhyw newidiadau yn ystod y 12 mis nesaf a fyddai'n effeithio ar unrhyw un o'r manylion a ddarparwyd am eich hunangyflogaeth?

Mae newidiadau'n golygu newidiadau i naill ai proffidioldeb, perchnogaeth, asedau neu rwymedigaethau. Rhaid i chi gyflwyno tystiolaeth cyfrifyddu i gefnogi unrhyw fanylion a roddir isod. Efallai na fydd yn bosibl ystyried y newidiadau hyn yn asesiad yr Asiantaeth.

Nac ydw   ewch i'r datganiad isod

Ydw   Rhowch fanylion

Natur y Newid _____

Rheswm am y Newid _____

_____ amgaewch dystiolaeth cyfrifyddu i gefnogi'r uchod

ASiantaeth Cymorth Cyfreithiol

Hysbyseb Preifatrwydd

Pwrpas

Mae'r hysbyseb preifatrwydd yma yn gosod allan y safonau y gellir disgwyl gael gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol pan fydden ni'n gofyn am neu dal ar wybodaeth bersonol ('data personol') amdano; sut byddech chi yn gallu cael copi o'ch data personol; a beth allwch chi wneud os nad ydy'r safonau yn cael eu cyrraedd.

Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn asiantaeth weithredol o'r Weinidogaeth Cyfiawnder (GC). GC yw rheolydd data ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym yn dal. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu data personol ar gyfer ymarfer eu swyddogaethau cyhoeddus cysylltiedig. Ein swyddogaeth gyhoeddus yw darparu cymorth cyfreithiol.

Am dan wybodaeth bersonol

Mae data personol yn wybodaeth amdano chi fel unigolyn. Gall fod eich enw, cyfeiriad neu rif ffôn. Gall hefyd gynnwys gwybodaeth a ddarparwyd yn eich cais am gymorth cyfreithiol megis eich amgylchiadau ariannol a gwybodaeth yn ymwneud ag unrhyw achos cyfreithiol cyfredol neu flaenorol sydd yn eich parthed.

Rydym y gwybod pwysigrwydd diogelu preifatrwydd cwsmeriaid ag i gydymffurfio gyda deddfau diogelu data. Mi wnawn i amddiffyn eich data personol a dim ond datgelu lle bu yn gyfreithiol i wneud, neu hefo eich caniatâd.

Mathau gwahanol o ddata personol rydym yn prosesu

Rydym ond yn prosesu data personol sydd yn berthnasol i'r gwasanaethau rydym yn darparu i chi. Bydd y data personol y byddech chi'n darparu yn eich cais am gymorth cyfreithiol ond yn cael eu defnyddio ar gyfer y pwrpasau isod.

Pwrpas prosesu a sail gyfreithlon ar gyfer prosesu

Pwrpas pan fod yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu'r data personol byddech chi yn darparu drwy lenwi'r ffurflen hon yw ar gyfer galluogi darparu cymorth cyfreithiol. Ein sail gyfreithlon yw 'cyflawni perfformiad unrhyw dasg of fewn diddordeb y cyhoedd neu ar gyfer awdurdod swyddogol' fel y nodir yn Erthygl 6(1) o GDPR y DU. Y tasgau yw'r rheini nodir yn Ddeddf Cymorth Cyfreithiol, Chosbi a dedfrydu Troseddwy 2012. Yn benodol, byddwn ni yn defnyddio eich data personol fel a ganlyn:

- Penderfynu os ydych yn gymwys i gymorth cyfreithiol, ai byddech yn gorfod talu cyfraniad tuag at gostau cymorth cyfreithiol ac i gynorthwyo'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol gasglu'r cyfraniadau, os yw'n briodol.
- Asesu hawliadau eich darparwr(wyr) cyfreithiol ar gyfer taliadau o gronfa cymorth cyfreithiol am y gwaith maent wedi ei gynnal ar eich cyfer.
- Wrth gynnal archwiliadau sicrwydd cyfnodol ar ffeiliau cymorth cyfreithiol i sicrhau bod penderfyniadau wedi'u gwneud yn gywir.
- Cynhyrchu ystadegau a gwybodaeth ar ein prosesau i alluogi ni i wella ein prosesau ac i gynorthwyo ni i ddarparu ein swyddogaethau.

Pe bai'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn methu casglu'r wybodaeth bersonol, ni fydden yn gallu arwain y gweithgareddau uchod, sydd yn golygu na fydden ni'n gallu darparu cymorth cyfreithiol i chi.

Rydym yn casglu 'categoriâu arbennig o ddata personol'. Cesglir y data hwn lle bo angen at y dibenion a nodir uchod. Yr amod ar gyfer prosesu'r data hwn yw Erthygl 9(g) o GDPR y DU – Rhesymau o fudd cyhoeddus sylweddol. Mae ein hamod Atodlen 1 cysylltiedig at ddibenion Statudol a Llywodraethol. Rydym hefyd yn casglu'r data hwn at ddibenion monitro cydraddoldeb. Mae hyn yn ofyniad cyfreithiol ar awdurdodau cyhoeddus o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Bydd categorïau arbennig o ddata personol yn cael eu trin yn gwbl gyfrinachol ac ni fydd unrhyw wybodaeth a gyhoeddir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb yn eich adnabod chi, neu unrhyw un arall sy'n gysylltiedig â'ch cais am gymorth cyfreithiol.

Rydym yn casglu 'data personol yn ymwneud ag euogfarnau troseddol a throseddau neu fesurau diogelwch eraill'. Cesglir y data hwn lle bo'n berthnasol at y dibenion a nodir uchod. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn Asiantaeth Weithredol i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, sy'n Awdurdod Swyddogol at ddibenion Erthygl 10 GDPR y DU.

Gyda phwy gall y wybodaeth gael eu rhannu hefo

Weithiau, bydden ni angen rhannu'r wybodaeth bersonol rydym ni'n prosesu gyda sefydliadau eraill. Pan fydd hyn yn angenrheidiol, bydden ni'n cydymffurfio gyda holl agweddau sydd yn berthnasol i ddeddfau diogelu. Gall y sefydliadau y gallwn rannu eich gwybodaeth bersonol hefo gynnwys:

- Eich Darparwr(wyr) cymorth cyfreithiol a gyfarwyddwyd, gan gynnwys unrhyw eiriolwr a gyfarwyddir gan gyfreithiwr cymorth cyfreithiol
- Awdurdodau cyhoeddus megis: Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM (HMCTS), Gwasanaeth Cyllid a Thollau EM (HMRC), Yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP), Swyddfa Gartref a Chofrestrfa Tir EM;
- Mudiadau sydd ddim yn gyhoeddus megis: Asiantaethau cyfeirio credyd fel Equifax a TransUnion ac ein partneriaid casglu dyled Advantis Credit Ltd;
- Os bydd gwybodaeth ffug neu anghywir yn cael eu darparu neu os bydd twyll wedi ei nodi, gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol rhannu eich gwybodaeth bersonol gydag asiantaethau atal twyll yn gyfreithlon i ganfod ag atal twyll gwyngalchu arian. Mae'n bosibl y byddwn yn rhannu data yn benodol â CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau at ddibenion atal twyll, ymchwilio ac erlyn; ag
- Lle mae dyled yn ddyledus i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, mae'n bosibl y byddwn yn rhannu eich data ag awdurdodau cyhoeddus fel CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau a phartneriaid casglu dyledion fel Advantis Credit Ltd at ddibenion olrhain, casglu dyledion a gorfodi.

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer rhagor o wybodaeth ar y sefydliadau rydym yn gallu rhannu eich gwybodaeth bersonol hefo.

Proseswyr Data

Gallwn contract hefo proseswyr data trydydd parti i ddarparu e-bost, gweinyddiaeth system, rheolaeth dogfennau ag gwasanaethau storio TG. Bydd unrhyw ddata personol a rannwyd

hefo'r proseswyr data ar gyfer y pwrpas yma yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan y ddeddf diogelu data.

Rydym yn contractio â Advantis Credit Ltd fel prosesydd data ar gyfer casglu a gorfodi cyfraniadau cymorth cyfreithiol troseddol. Mae unrhyw ddata personol a rennir gyda'r prosesydd data ar gyfer y pwrpas hwn yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan gyfraith diogelu data.

Awtomeiddio gwneud penderfyniadau

Nid ydym yn defnyddio prosesau gwneud penderfyniadau awtomatig yn unig o fewn y diffiniad yn Erthygl 22(1) o GDPR y DU. Bydd y penderfyniad terfynol ar gais am gymorth cyfreithiol neu hawliad am gostau mewn achos cymorth cyfreithiol bob amser yn cael ei wneud gan bod dynol. Gallai hwn fod yn aelod o'n staff, neu'n aelod o staff Darparwr cymorth cyfreithiol sy'n gweithredu dan awdurdod dirprwyedig gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.

Manylion am drosglwyddiadau amddiffyn ag i drydedd gwlad

Mae'n bosibl y bydd data personol yn cael ei drosglwyddo i leoliadau yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE) lle bo'n ofynnol gan ein proseswyr data ar gyfer lletya, storio a diogel wrth gefn o'n gwasanaethau TG. Gwneir trosglwyddiadau o'r fath ar sail penderfyniadau digonolrwydd rhwng y DU a'r AEE yn unol ag Erthygl 45 o GDPR y DU.

Cyfnod cadw ar gyfer gwybodaeth a gasglwyd

Ni fydd eich gwybodaeth bersonol yn cael ei gadw am hirach na fydd angen ar gyfer pwrpasau cyfreithlon y mae wedi'i gasglu a'i brosesu ar ei gyfer. Mae hyn i sicrhau nad yw'r wybodaeth a ddarparwyd yn dod yn anghywir, wedi ei ddyddio neu amherthnasol. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol wedi gosod cyfnodau cadw ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym ni'n casglu, a gall canfod ragor am hyn drwy ein gwefan:

<https://www.gov.uk/government/publications/record-retention-and-disposition-schedules>

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer cael copi o'n polisïau cadw ni.

Tra bydden ni'n cadw eich data personol, mi wnawn sicrhau ei fod yn cael ei gadw yn saff a'i ddiogelu rhag ei golli, camdriniaeth neu gyrchiad a datgeliad anawdurdodedig. Unwaith bydd y cyfnod cadw yn dod i ben, bydd eich data personol yn cael eu dileu a'i ddinistrio yn saff ac yn barhaol.

Mynediad i wybodaeth bersonol

Gallwch ganfod os rydym yn dal unrhyw wybodaeth bersonol amdanoch drwy wneud 'Cais Mater Mynediad'. Os ydych eisiau gwneud y cais yma, os gwelwch yn dda, cysylltwch â:

Tîm Datgelu – Pwynt Post 10.25
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

Data.access@justice.gov.uk

Pan fydden ni'n gofyn am ddata personol

Rydym yn addo i adael chi wybod pam bod angen eich data personol ag dim ond i ofyn am eich data personol rydym angen ac nid casglu gwybodaeth ormodol neu amherthnasol.

Pan fydden ni'n casglu eich data personol, rydym ni hefo cyfrifoldebau, ac rydych chi hefo hawliau. Maent yn cynnwys:

- Gallwch ymneilltuo cydsyniad bryd bynnag, lle bo yn berthnasol;
- Gallwch gyflwyno cwyn hefo'r awdurdod arolygol;
- Bydden ni'n diogelu a sicrhau nad oes gan unrhyw un anawdurdodedig mynediad i'r data;
- Bydd eich data personol yn cael eu rhannu hefo sefydliadau eraill am bwrpasau cyfreithlon yn unig;
- Ni fydden ni'n dal ar y wybodaeth am gyfnod hirach na sydd yn angen;
- Ni fydden ni'n gwneud eich data personol ar gael ar gyfer pwrpasau hysbysebu heb eich caniatâd chi; ac
- Bydden ni'n ystyried eich cais i gywiro, rhoi'r gorau i brosesu neu ddileu eich data personol.

Gallwch gael rhagor o fanylion ar:

- Cytundebau rydym ni hefo sefydliadau eraill ar gyfer rhannu gwybodaeth;
- Amgylchiadau lle bydden ni'n pasio ymlaen eich gwybodaeth bersonol heb ddweud wrthoch chi, er enghraifft, i helpu gydag atal neu ganfod trosedd neu i gynhyrchu ystadegau anhysbys;
- Ein cyfarwyddiadau i staff ar sut i gasglu, defnyddio neu ddileu eich gwybodaeth bersonol;
- Sut rydym yn gwirio fod y wybodaeth a dalwyd gennym yn gywir ac yn gyfredol; ac
- Sut i wneud cwyn.

Ar gyfer ragor o wybodaeth am yr uchod, os gwelwch yn dda, cysylltwch hefo:

Y Swyddog Diogelu Data
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

dataprotection@justice.gov.uk

Cwynion

Pan fydden ni'n gofyn am wybodaeth, bydden ni'n cydymffurfio hefo'r gyfraith. Os ysych yn ystyried bod eich gwybodaeth wedi eu delio hefo yn anghywir, gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth am gyngor annibynnol ar ddiogelwch data. Gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn:

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Lôn Ddŵr
Wilmslow
Sir Gaer
SK9 5AF
Tel: 0303 123 1113
www.ico.org.uk

Datganiad

- 4 Rwy'n datgan bod y wybodaeth a roddais ar y ffurflen hon yn gywir ac yn gyflawn.
- 4 Rwy'n deall os ydwyf wedi methu â rhoi gwybodaeth gywir a chyflawn, gellir cymryd camau troseddol a/neu sifil yn fy erbyn.
- 4 Rwyf yn deall y gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol wirio'r ffigurau hyn gyda Chyllid a Thollau Ei Mawrhydi, ac rwyf yn caniatáu i Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi ddatgelu unrhyw wybodaeth sy'n berthnasol i fy nghais pe gofynnir iddo wneud hynny.

Llofnod: _____ Dyddiad: _____